

ROSOLINO COLELLA, *Influenza dell' Alimentazione idrica sull'accrescimento corporeo e sulla genesi del gozzo e delle disfunzioni tiroidee*. (Vol. XXXVII. Rivista di Patologia nervosa e mentale. Siena. Stab. Tip. BERNARDINO, 1931).

Besmetting of tekort aan jodium in drinkwater en voedsel? Nog steeds dringen zich deze twee vragen in de studie van het kropvraagstuk op den voorgrond. Ook COLELLA heeft zich die vragen gesteld; hij heeft met de drinkwatersoorten van zijn woonplaats Palermo gedurende enkele jaren proeven genomen op katten, honden en ratten en de uitkomsten daarvan vergeleken met zijn waarnemingen in een tijdperk van 25 jaren bij 512 lijders aan allerlei vormen van functiestoornissen der schildklier. Hij is er in geslaagd bij zijn dieren niet alleen krop te verwekken, maar tevens aan te toonen, dat, als men ze van den dag der geboorte af langen tijd „kropverwekkend” water te drinken geeft, hun lengtegroei achterblijft, naast te vroege psychisch-somatische ontwikkeling. Hij trekt één lijn door alle strumae, zoodat de meest eenvoudige krop en de zwaarste Flajani-Basedowstrumae als de twee uiterste termen van een zelfde proces moeten worden beschouwd.

En ten slotte *neigt* hij, op grond van proeven en clinische waarneming, tot het *geloof* aan een specifiek micro-organisme of door hen gevormde toxische stoffen, die een schadelijke werking op de schildklier en het organisme van haar drager uitoefenen, waarbij hij de mogelijkheid oppert, dat die schadelijke factoren werken in verbinding met de jodiumbevattende bestanddeelen van het lichaam en het joodbevattend hormoon van de schildklier. Hoe wordt niet nader uiteengezet.

Noch voor het een noch voor het ander wordt een positief bewijs geleverd, zoodat uit het werk van den schrijver voorloopig alleen is af te leiden, dat met bedorven of althans ondeugdelijk drinkwater te Palermo bij proefdieren krop verwekt kan worden, zonder dat de werkzame factor (besmettingskiem, vergift) of de wijze van inwerking is aangetoond. COLELLA's onderzoek geeft een steun aan de watertheorie (BIRCHER), het bevestigt de uitkomsten van enkele andere onderzoekers, zooals van MC CARRISON, maar brengt, ook den schrijver zelf, niet verder dan een onderstelling of geloof.

GALLI VALERIO, de hardnekkige voorvechter der besmettingstheorie, zal dit werk met genoegen lezen; de tegenstanders zal het niet bekeeren.

R. DE JOSSELIN DE JONG.

L. PEARCE, *The treatment of human trypanosomiasis with tryparsamide*. Monographs of the ROCKEFELLER Institute for medical research. No. 23. Uitg. The ROCKEFELLER Institute for medical research, New York, 1930.

In dit vrij lijvige boekwerk worden door de schrijfster, bekend door andere studies op dit gebied, de gegevens over het tryparsamide, dat ongeveer 15 jaar geleden synthetisch door JACOB en HEIDELBERGER werd bereid, verzameld. Een zeer groot deel der monographie wordt in beslag genomen door tabellen uit en uittreksels

van verschillende publicaties op dit gebied. Terwijl dit aan den eenen kant de betrouwbaarheid van het werk verhoogt en eigen kritisch onderzoek mogelijk maakt, wordt aan den anderen kant de overzichtelijkheid zeer geschaad, zoodat deze publicatie op sommige plaatsen haast onleesbaar is. De resultaten en conclusies betreffen 1848 gevallen van slaapziekte: het blijkt, dat vooral voor de verdergevoerde stadia van deze ziekte, waar het besmetting met *trypanosoma gambiense* betreft, het middel zeer goede diensten bewijst. Dikwijls kan men van een genezing spreken, welke door liquorcontrôle en langdurige klinische waarneming in een groot deel der gevallen werd geverifieerd. De titel: a *critical review* is echter eenigszins te veelomvattend: een diepgaande vergelijking met andere middelen zooals bijv. Germanin (Bayer 205) ontbreekt, terwijl dit juist in verband met de niet zelden voorkomende amblyopie (5 pCt. der met tryparsamide behandelde!) en met het slechte resultaat met tryparsamide bij infecties met *trypanosoma rhodiense*, van het grootste belang zou zijn. Een betere motiveering dus van „it is evident, that the results in advanced cases are vastly superior to those observed with any other drug”, naast een kleiner aantal tabellen, zou dit voor belanghebbenden zoo uiterst lezenswaardige boek ongetwijfeld ten goede zijn gekomen.

F. VAN ASSENDELFT.

MARCEL POUMAILLOUX, *Le pouls alternant*. Etude clinique et essai de Pathogénie. Voorrede van dr. LAUBRY. MASSON et Cie. Paris (VIe). 1931. Prijs 35 frs.

Volgens den schrijver berust iedere pulsus alternans, in de kliniek, niet op een alterneering van het hart en zouden invloeden uit de peripherie, zooals de tonus der bloedvaten, de vulling der capillairen, een groote oorzakelijke beteekenis kunnen hebben. De bestaande theorieën van de alterneerende totale hyposystolie of van de partieele asystolie van het hart (GASKELL-HERING), zouden niet altijd kunnen gelden, evenmin als de haemodynamische theorie van WENCKEBACH, die wel in wisselende vulling der peripherie de oorzaak zoekt, maar toch alleen in zooverre hierdoor het hart tot grootere of kleinere samentrekkingen wordt gedwongen. Ook hier wordt dus ten laatste de hartalterneering aangenomen.

Zijn hoofdargument is de dikwijls niet aan te toonen hartalterneering in het klinische cardiogram of electrocardiogram. Hiertegen kan men echter aanvoeren, dat toch dikwijls wel een hartalterneering gevonden wordt en dat het graphische onderzoek in de kliniek zooveel onvollediger geschiedt dan in het experiment.

Van veel belang zou het nu zijn aan te toonen, dat in het experiment, door veranderingen in de peripherie van het bloedvaatstelsel, een pulsus alternans zonder hartalterneering kan worden opgewekt. Wij lezen wel van *plannen* tot het nemen van dergelijke proeven met een kunstmatig bloedvaatstelsel en bij het konijn. Het komt echter niet tot zoo'n proef, die meer waard zou zijn dan deze vage beschouwingen, welke m. i. niet tot de oplossing van het alternansvraagstuk bijdragen.

A. K. J. DE HAAS.